

Planprogram

(Forslag)

Langsiktig generell del, kommuneplanen 2016 – 2026

Samfunnsdelen

Etnedal kommune 2016 – 2026

Innhold	Side
1.0 Innledning	
1.1 Bakgrunn for planrevisjon	3
1.2 Plan og bygningslov / krav om planprogram	3
2.0 Rammer og overordna premisser for planarbeidet	
2.1 Nasjonale mål og retningslinjer	4
2.2 Regional planstrategi for Oppland	4
2.3 Kommunale mål og retningslinjer	5
3.0 Utviklingstrekk, utfordringer og muligheter i Etnedal	
3.1 Demografi	7
3.2 Kommunal økonomi	8
3.3 Kommunale tjenestetilbud og andre tilbud i Etnedal kommune	8
4.0 Målsettinger for planarbeidet	
4.1 Overordna målsettinger for planarbeidet	11
4.2 Delmålsetting for planarbeidet	11
4.3 Strategivalg	11
5.0 Utfordringer, satsingsområde og hovedtema	
5.1 Hovedutfordringer de kommende årene	13
5.2 Verdigrunnlag for kommunen og planarbeidet	13
5.3 Satsingsområde / hovedtema i planen	14
5.4 Behov for utredninger	14
6.0 Opplegg for informasjon og medvirkning	
6.1 Planprosess	15
6.2 Informasjons- og medvirkningstiltak	15
7.0 Framdriftsplan	
7.1 Planprogram	16
7.2 Kommuneplanens samfunnsdel	16

1.0 Innledning

1.1. Bakgrunn for planrevisjonen

Gjeldende kommuneplan, samfunnsdel for 2008 – 2018 ble godkjent av kommunestyret i 16.10.2008. Stortinget vedtok ny Plan- og bygningslov 1. juli 2009. I loven er det gitt en del nye bestemmelser som har betydning for planleggingen.

- Kommunen skal gjennom plan og forvaltning fremme en bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner
- Planleggingen skal samordne statlige, regionale og kommunale oppgaver og gi grunnlag for vedtak om bruk og vern av ressurser
- Prinsippet om universell utforming skal ivaretas. Barn og unges oppvekstvilkår og estetisk utforming av omgivelsene skal vektlegges og ikke minst skal planleggingen sikre forutsigbarhet.

Samfunnsdelen trekker opp visjoner og mål for kommunen både som samfunn, styresmakt og tjenesteyter. Planen er ikke juridisk bindende. Den langsiktige generelle delen av kommuneplanen er en samordnet plan for den kommunale virksomheten og skal inneholde mål for utviklingen i kommunen både som samfunn og som organisasjon. Planen skal ha retningslinjer for hvordan kommunen som organisasjon skal arbeide for å nå de målene som er satt. Planen skal skissere strategier og legge grunnlag for viktige prioriteringer og bruk av virkemidler. Kommuneplanleggingen skal bygge på de forutsetningene kommunen har når det gjelder økonomi og andre ressurser.

Kommunen står overfor store utfordringer i tiåra som kommer både økonomisk, demografisk og i forhold til næringsliv og sysselsetting. Alderssammensetningen endrer seg og dette vil få betydning for etterspørselen etter kommunale tjenester, sysselsetting og næringsliv. Det blir færre barn og unge, mens antall pensjonister øker. Utviklingstrekk, utfordringer og muligheter baserer seg på vedtatt planstrategi for Etnedal. De mulighetene og fortrinnene Etnedal har gir sammen med utfordringene, grunnlag for valg av visjon og overordna mål. Mulighetene danner også utgangspunkt for valg av mulige hovedstrategier for å nå de overordna målene.

1.2. Plan- og bygningslov / krav om planprogram

Kommuneplanen vil bli rullert innenfor rammene av Plan- og bygningsloven kapittel 11. I § 11.3 stilles det krav om at det for samfunnsdelen skal utarbeides planprogram etter reglene i § 4.1. § 4.1 stiller krav om utarbeiding av planprogram for alle kommuneplaner som kan ha vesentlige virkninger for miljø og samfunn. Forslag til planprogram skal ligge ute til offentlig ettersyn med høringsfrist på minst 6 uker samtidig som en varsler oppstart av planarbeidet.

Dette dokumentet er planprogram til samfunnsdelen til Etnedal kommune og vil bli lagt til grunn for rullering av samfunnsdelen. Planprogrammet skisserer formålet med planen i tillegg til rammer og premisser for planarbeidet. Planprogrammet omtaler aktuelle tema som må utredes gjennom prosessen, opplegg for informasjon og medvirkning samt organisering og framdrift.

2.0 Rammer og overordna premisser for planarbeidet

2.1 Nasjonale mål og retningslinjer

Plan- og bygningsloven er utgangspunkt for den langsiktige kommunale planleggingen. I tillegg er det en rekke lover som regulerer tjenesteområdene i kommunen. Staten og fylkeskommunen vedtar planer som skal være retningsgivende for planleggingen til kommunen. Rikspolitiske retningslinjer, rundskriv og stortingsmeldinger gir nasjonale føringer som det må tas hensyn til.

For kommunen er det viktig å legge slike dokumenter inn som forutsetninger i planleggingen og søke samarbeid med andre forvaltningsnivå på et tidlig stadium i planleggingsfasen.

2.2 Regional planstrategi for Oppland

Fylkestinget vedtok 19. juni 2012 Mulighetenes Oppland – Regional planstrategi 2012-2016. Planstrategien tar tak i utfordringene og mulighetene for Opplandssamfunnet med fokus på ny politikktutforming og planlegging knyttet til satsingsområdene:

- Nærings- og stedsutvikling
- Kompetanse
- Samferdsel

Planstrategien skal ende ut i prioriterte planoppgaver. De nasjonale forventningene peker på noen områder som skal følges særskilt opp i arbeidet med regional planstrategi:

- Regional plan for klima og energi for Oppland
- Regional plan for samfunnssikkerhet og beredskap
- Regional plan for vindkraft og små vasskraftverk
- Regional plan for samordna areal- og transportplanlegging
- Regional plan for senterstruktur og handel
- Regional plan for verdifulle landbruksareal og overordna grøntstruktur. Ikke initiert egen plan, ivarettatt i kommuneplanene og retningslinjer for areal- og ressursbruk.
- Regionale villreinplaner. Ikke aktuelt for Valdres
- Regionale vannforvaltningsplaner
- Regional plan for folkehelse

Prioriterte oppgaver i regional planstrategi innen hver av de tre satsingsområdene som følges opp gjennom regionale planprosesser er:

- Helhetlig strategi for næringsutvikling
- Helhetlig strategi for opplæring
- Kompetanseheving i næringslivet
- Samordnet areal- og transportplanlegging

2.3 Kommunale mål og retningslinjer

Kommuneplanleggingen skal bygge på en realistisk vurdering av viktige utviklingstrekk og hovedutfordringer i kommunen. Gjeldende arealplaner, sektorplaner og vedtak i prinsipp saker er viktige forutsetninger for planarbeidet. De økonomiske rammene til kommunen er en viktig forutsetning for planleggingen.

Kommunestyret vedtok overordna styringskort for Etnedal kommune 18. desember 2014 som en del av økonomipalen for 2015 – 2018. Etnedal kommunes sin visjon er:

- *Minst og Best !*

Formannskapet drøftet forlag til planprogram i møte 10.02.12. Visjonen Minst og Best ! bør endres. Formannskapet ønsker innspill på dette.

Overordna styringskort formulerer overordna mål og hovedmål fra 4 ulike perspektiver:

	Overordna mål	Hovedmål Hva må vi oppnå?
Samfunns- perspektivet	<ul style="list-style-type: none"> • Ei levende og inkluderende bygd	<ol style="list-style-type: none"> 1. Attraktiv bo-kommune<ul style="list-style-type: none"> - Sentrumsutvikling - Gode grender 2. Bevare og videreutvikle næringslivet 3. Bærekraftig utvikling av natur- og kulturressurser 4. Bærekraftig befolkningsutvikling 5. Attraktiv hyttekommune
Bruker- og tjeneste- perspektivet	<ul style="list-style-type: none"> • Gode tjenester i alle livsfaser	<ol style="list-style-type: none"> 1. Framtidsretta tjenester 2. Fokus på forebygging
Organisasjons- og medarbeider- perspektivet	<ul style="list-style-type: none"> • Dyktige medarbeidere i en strukturert organisasjon	<ol style="list-style-type: none"> 1. Medarbeidere med god kompetanse, ferdigheter og holdninger 3. Avklarte roller 4. Medarbeidere i trivsel 5. Offensiv og motiverende arbeidsgiver
Økonomi- perspektivet	<ul style="list-style-type: none"> • Sunn økonomi	Mest mulig velferd innenfor rammene

Overordna styringskort er retningsgivende for planprosessen videre.

Arbeidsmiljøutvalget fattet 13. oktober følgende vedtak: «Arbeidsmiljøutvalget ber administrasjonen igangsette arbeidet med å utarbeide et felles verdigrunnlag for Etnedal kommune, basert på tidligere prosesser om etikk og arbeidsmiljø». Arbeidet med utarbeidelse

av felles verdigrunnlag for Etnedal kommune er igangsatt med frist for innspill 1. april.
Verdigrunnlaget implementeres i planprosessen.

3.0 Utviklingstrekk, utfordringer og muligheter i Etnedal

3.1 Demografi

Folketallsutviklingen 2014 – 2040

Per 01.01.2014 var det 1408 innbyggere i Etnedal kommune. Dette var en økning på 19 personer fra 01.01.2013. Økningen har sammenheng med økning i antall bosatte på mottaket på Os med oppholdstillatelse og som venter på tildeling av bostedskommune.

I tabellene under er Statistisk sentralbyrås hovedalternativ for framskriving av folketallet brukt, dvs. mellomnivå for fruktbarhet, levealder, innenlands mobilitet og nettoinnvandring.

År	2014	2015	2020	2025	2030	2035	2040
Innb.	1408	1416	1485	1544	1592	1659	1707

Samfunnsdelen av kommuneplanen tar for seg perioden fram til 2026. Ut fra befolkningsframskrivningen vil Etnedal kommune ha 1544 innbyggere i 2025. Basert på historiske tall for befolkningsutviklingen virker dette noe optimistisk.

For landet som helhet viser framskrivningen til SSB at folketallet vil fortsette å stige fra ca. 5,1 mill. innbyggere i 2013 til ca. 5,45 mill. i 2020 og vel 6,3 mill. i 2040. Det er store regionale forskjeller i befolkningsutviklingen som ikke fremkommer i tabellene, Det forventes størst vekst i og rundt storbyene.

Aldersstruktur

For landet totalt sett vil antall voksne og eldre øke mye i løpet av dette hundreåret. Særlig vil veksten bli kraftig blant de eldre (70 år og mer). I mellomalternativet vil denne gruppen dobles de neste 30 årene. Dette er en konsekvens av at de store etterkrigskullene blir eldre samtidig som levealderen øker. I 2060 vil hver femte person i Norge være 70 år eller eldre.

Tabellen nedenfor viser alderssammensetningen av befolkningsframskrivningen for Etnedal.

Alder	2014	2015	2020	2025	2030	2035	2040
0-5 år	76	73	73	80	84	88	88
6-15 år	158	151	148	145	140	153	160
16-19 år	63	64	68	64	55	59	61
20-44 år	404	407	462	506	529	520	501
45-66 år	416	418	427	443	464	479	497
67-79 år	189	200	202	203	206	229	272
80-89 år	82	81	87	85	92	108	103
90 år +	20	22	18	18	22	23	25

For Etnedal viser framskrivinger basert på SSB mellomalternativ at aldersgruppen 0-19 år blir redusert med 8 personer fra 2014 til 2025, aldersgruppen øker med 10 personer fra 2025 til

2040. Aldersgruppen 20-66 år øker med 69 personer fra 2014 til 2015, økningen fra 2025 til 2040 er 109 personer. Aldersgruppen 67 + øker med 15 personer fra 2014 til 2025, mens økningen fra 2025 til 2040 er 94 personer. Basert på historisk befolkningsutvikling synes framskrivingen optimistisk. Det er de eldste aldersgruppene som er minst mobile og med en svakere befolkningsutvikling enn framskrivingen viser, er det nærliggende å anta at veksten i de eldste aldersgruppene, spesielt 67 – 79 år vil utgjøre en forholdsmessig større andel av befolkningsutviklingen.

3.2 Kommunal økonomi

Etnedal kommune hadde i 2013 frie inntekter per innbygger (rammetilskudd og skatt på inntekt og formue) på 135,9 % av landsgjennomsnittet. Etnedal kommune har et annet utgiftsbehov enn landsgjennomsnittet og det er mer relevant å sammenligne med kommunegruppe 5. Frie inntekter per innbygger i Etnedal er i 2013 101,4 % av KOSTRA gruppe 5. Etnedal kommune har i tillegg forholdsvis store finansinntekter i tillegg til å ha skaffet seg økonomisk handlingsrom gjennom vedtak om innføring av eiendomsskatt.

Kommuneøkonomien er svært sårbar overfor endringer i statlige rammebetingelser. Over tid er det bygd opp disposisjonsfond som gjør at kommunen skal være i stand til å møte svikt i inntekter, uforutsette utgifter og ha nødvendig tid til omstilling. Brutto driftsresultat i forhold til driftsinntektene var 0,96 % i 2011, 2,06 % i 2012 og 5,46 % i 2013. Netto driftsresultat i forhold til driftsinntektene var 5,57 % i 2011, 5,67 % i 2012 og 7,73 % i 2013. Regnskapet for 2011 ble gjort opp i balanse, mens det var et mindreforbruk i forhold til driftsinntekter på hhv. 2,69 % i 2012 og 5,85 % i 2013.

Utgiftsutjevningen i inntektssystemet skal kompensere for at kommunene har et ulikt utgiftsbehov bl.a. basert på demografisk sammensetning. Delkostnadsnøkklene i inntektssystemet viser at i 2013 hadde Etnedal kommune et beregnet utgiftsbehov på 1,3212 ganger normkommunen hvor utgiftsbehovet er 1,0000.

Tabellen nedenfor viser beregnet utgiftsbehov i 2013.

Barnehage	0,6989
Administrasjon	2,0247
Grunnskole	1,1410
Pleie og omsorg	1,7208
Kommunehelse	1,5856
Barnevern	0,8830
Sosialhjelp	0,5962
Sum	1,3212

3.3. Kommunale tjenestetilbud og andre tilbud i Etnedal kommune

Folkehelse

Kommunen skal fremme folkehelse innen de oppgaver og med de virkemidler kommunen er tillagt, herunder lokal utvikling og planlegging, forvaltning og tjenesteyting.

Folkehelseprofiler er hjelpemiddel for å skaffe seg oversikt over helsetilstanden i befolkningen og hvilke faktorer som kan påvirkes. Utjevning av sosiale helseforskjeller er en viktig målsetting for folkehelsearbeidet. Grupper som står utenfor arbeidsliv og skole har ofte dårligere psykisk helse og mer usunne levevaner enn personer som er i arbeid. Tilrettelegging for psykisk aktivitet, gode nærmiljøer og stimulering av sosiale aktiviteter er eksempler på områder hvor kommunen har mulighet til å påvirke folkehelsen på en positiv måte.

Skole og barnehage

Barn og unge skal sikres gode oppvekstvilkår og kvalitet i skole og barnehage er viktige områder. Det er lagt gode rammebetingelser for videreføring og videreutvikling av kvalitet. God kvalitet i skole og barnehage kan være en viktig suksessfaktor for vekst i innbyggertall og økt aktivitet.

Helse, pleie og omsorg

Samhandlingsreformen og ny helse- og omsorgstjenestelov medfører endringer i ansvar og oppgaver innenfor denne sektoren. Dette sammen med endringer i alderssammensetningen og sterkere rettighetslovgivning setter tjenestene under press og det kreves stor evne til nytenking og omstilling. Etnedal kommune har en kvalitativ god tjeneste på de fleste områder innenfor sektoren, tjenestetrappen er ikke komplett og dette innebærer at i gitte tilfeller ytes tjenestene på for høyt nivå. Kompetanse er på en del tjenester en kritisk faktor. Grunnkompetansen er tilfredsstillende, men spesialkompetansen mangler på en del områder. Dette har sammenheng med at det er vanskelig å rekruttere til små fagmiljø.

Kultur og idrett

Kultur og idrett, herunder friluftsliv-/fritidsaktiviteter vurderes til å være en suksessfaktor både i forhold til Etnedal som bostedskommune, barn og unges oppvekstvilkår og folkehelsearbeidet. Kommunedelplan for kultur, fysisk aktivitet og folkehelse angir mål og prioriteringer av tiltak både i kommunal regi og tiltak som samarbeid mellom kommunen og andre aktører.

Næringsliv og sysselsetting

Jordbruk og skogbruk har vært og er viktige næringer for bosetting, sysselsetting og for kulturlandskapet i Etnedal. Sysselsettingen i næringen har gått kraftig ned fra 2000. Bygg og anlegg er den største bransjen innenfor sekundærnæringene, dette er en bransje hvor sysselsettingen er konjunkturutsatt. Tjenesteytende næringer er representert med virksomheter innenfor varehandel, hotell og restaurant, samferdsel, finanstjenester, forretningsmessige tjenester og eiendom. Etnedal kommune som organisasjon er en stor arbeidsgiver.

Sysselsatte personer som er bosatt i Etnedal kommune viser en nedadgående tendens. Det er flere som pendler ut av kommunen enn inn. Det er markant forskjell i pendlingsmønster for kvinner og menn. Langt flere menn enn kvinner bosatt i Etnedal pendler ut av kommunen, forholdet er motsatt for pendling inn i kommunen.

Etnedal kommune er en del av Valdres regionen og Valdres- natur og kulturpark. I forhold til sysselsetting er Etnedal kommune også i stor grad en del av Land regionen både for ut- og innpendling.

Etnedal kommune er en stor hyttekommune, i 2013 var antall årsinnbyggere 8701. Dette gir seg utslag i flere arbeidsplasser innenfor tjenesteytende næringer, spesielt bygg og anlegg, enn det antall innbyggere skulle tilsi. Det at antall årsinnbyggere er langt høyere enn antall innbyggere er et forhold det må tas hensyn til ved planlegging av kommunale tjenester, spesielt innenfor helse, pleie og omsorg, infrastruktur m.m.

4.0 Målsettinger for planarbeidet

Samfunnsdelen til kommuneplanen skal være det viktigste politiske styringsverktøyet verktøy for prioriteringer i kommunen.

Samfunnsdelen skal forenkle kommunal planlegging og det er viktig å få en god kobling mellom samfunnsdelen og økonomiplanen.

For å kunne trekke opp visjoner og mål og for å kunne realisere disse innenfor knappe ressurser er det nødvendig å kartlegge behov, skaffe seg innsikt i samfunnsmessige sammenhenger og å prioritere.

4.1 Overordna målsettinger for planarbeidet

- Involvere og engasjere innbyggere, politikere og medarbeidere til å være med å påvirke og gi uttrykk for klare meninger og målsettinger om hvordan Etnedal kommune skal være i planperioden
- Konkret og brukervennlig plan som blir brukt aktivt i det daglige både av innbyggere, politikere og medarbeidere
- Utarbeide klare og konkrete målsettinger og visjoner for hovedtemaene i planen

4.2 Delmålsetting for planarbeidet

Vurdere antallet plandokument i kommunen.

4.3 Strategivalg

Samfunnsdelen for Etnedal kommune skal legge vekt på å utvikle strategier for:

- Kommunal virksomhet og kommunale tjenester
- Utfordringer med å skaffe rett kompetanse på tjenesteområdene
- Utfordringer knyttet til områdene miljø, energi og samferdsel
- Utbygging og arealbruk – føringer for arealdelen
- Utvikling av interkommunalt samarbeid / kommunestruktur
- Kommunen som tilrettelegger for næringsutvikling
- Kommunen som tilrettelegger for bosetting
- Kommunen som tilrettelegger for lokalt engasjement og frivilling arbeid
- *Kommunen som hyttekommune / i forhold til hytteinnbyggerne*
- *Synliggjøring av primærnæringen*

Innspill fra drøftinger i formannskapet 10.02.15.

Andre momenter med betydning:

- Folkehelsearbeidet skal innarbeides i all kommunal virksomhet og planer
- Universell utforming
- Samfunnssikkerhet og beredskap
- Inkludering og internasjonalt arbeid

- Endringer i alderssammensetningen i befolkningen
- Samarbeid med frivillige, lag og organisasjoner
- Sunn økonomi

5.0 utfordringer, satsingsområder og hovedtema

5.1 Hovedutfordringer de kommende årene

- Snu trenden i befolkningsutviklingen / øke bosettingen
- Legge til rett for næringsutvikling
- Videreutvikle tjenestetilbudet og servicenivået i kommunen herunder sikre kompetansebehovet i kommunen som organisasjon
- Miljø og klimautfordringer eks.
  - Strategi for utbygging og arealbruk
  - Utbygging vs. klimautfordringer
  - Samfunnsikkerhet og beredskap
  - Klimatiltak
  - Kulturlandskapspleie

Andre utfordringer

- Samferdsel og infrastruktur avgjørende for samfunnsutviklingen
- Endringer i alderssammensetningen i befolkningen
- Utvikle samarbeidet med frivillige, lag og organisasjoner
- Utvikling og effektivisering av interkommunalt samarbeid, kommunestrukturereform
- Kommuneøkonomi under press

5.2 Verdigrunnlag for kommunen og planarbeidet

Etnedal kommunes visjon *Minst og best!* legges til grunn for planarbeidet. Kommunestyret vedtok 18. desember 2014 overordna styringskort med disse overordna målene for Etnedal kommune:

- Ei levende og inkluderende bygd
- Gode tjenester i alle livsfaser
- Dyktige medarbeidere i en strukturert organisasjon
- Sunn økonomi

Felles verdigrunnlag for Etnedal kommune fra et arbeidsgiverperspektiv er under utarbeidelse og implementeres i planarbeidet.

Både kommunens visjon og overordna mål, sammen med felles verdigrunnlag, er verdier som det er viktig å ha med som bakgrunn når en lager samfunnsdelen og legger grunnlaget for politiske prioriteringer i planperioden. Grunnlaget for et godt liv ligger i kvaliteten på kommunale tjenester, kvaliteten på fritidstilbud og frivillige lag/organisasjoner, kvaliteten på boligområder, næringsliv, infrastruktur, landskap og klima samt samfunnet generelt.

5.3 Satsingsområde /hovedtema i planen

Samfunnsdelen skal inneholde mange områder/tema. Det kan være hensiktsmessige å definere noen fokusområder ved denne revisjonen og behandle disse mer grundig enn resten for så å prioritere andre tema ved neste revisjon.

Aktuelle hovedtema kan være:

- Barn og unge / Skole og barnehage
- Helse, forebyggende helsearbeid, pleie og omsorg
- Næringsutvikling og sysselsetting / *synliggjøring av primærnæringene*
- Kultur og friluftsliv
- Miljø- og klimautfordringer
- Langsiktig og bærekraftig arealforvaltning
- Samferdsel og infrastruktur
- Interkommunalt samarbeid – kommunereform
- Befolkningsutvikling / bosetting
- Bærekraftig utvikling i kommuneøkonomien
- *Hyttkommune / hytteinnbyggere*

Innspill fra drøftinger i formannskapet 10.02.15.

Andre tema med betydning for kommunesamfunnet:

- Samfunnssikkerhet og beredskap
- Universell utforming
- Samarbeid med frivillige, lag og organisasjoner
- Inkludering og internasjonalt arbeid

5.4 Behov for utredninger

Det er tidligere gjort mye planarbeid og utredninger både i kommunen og regionalt. Arbeidet med samfunnsdelen bør i stor grad bygge på kjent informasjon. Det er likevel sannsynlig at det er behov for å skaffe ny og oppdatert informasjon om sentrale utviklingstrekk ved Etnedal kommune som samfunn og som organisasjon. Mye statistisk materiale som grunnlag for analyser er tilgjengelig via internett. Det finnes mye kompetanse både i egen organisasjon og eksterne aktører som det er viktig å spille på i planprosessen.

6.0 Opplegg for informasjon og medvirkning

6.1 Planprosess

Planprogrammet skal gjøre rede for hvilke spørsmål og utfordringer kommunen ønsker å definere og prioritere gjennom planprosessen. Det skal videre angis en tidsplan for arbeidet og det skal vises til hvordan det blir lagt til rette for medvirkning slik at innbyggere, lag, foreninger og andre kan delta i arbeidet.

Kommunen står relativt fritt til hvordan arbeidet skal organiseres og hvilke tema en vil legge vekt på i planarbeidet. Planen kan derfor enten deles opp tematisk, etter sektorer, etter utfordringer osv., eller eventuelt som kombinasjoner.

6.2 Informasjons- og medvirkningstiltak

Kapittel 5 i plan- og bygningsloven omhandler medvirkning i planleggingen. I § 5-1, medvirkning, framgår det at enhver som fremmer planforslag skal legge til rette for medvirkning. I prosessen med samfunnsdelen, vil det være mulig å komme med innspill ved høring av planprogrammet, ved varsel om planoppstart av samfunnsdelen og ved offentlig ettersyn av samfunnsdelen. Dette er de formelle mulighetene for medvirkning.

Bruk av hjemmeside, lokalaviser o.l. kan være naturlige kanaler for informasjon. Administrasjonen ser for seg å legge til rette for andre kanaler som f.eks. folkemøte og temamøter i politiske fora.

Det vil bli utarbeidet et plannotat basert på innspill om oppstart av planarbeidet og innkomne kommentarer/merknader til planprogrammet. Dette vil forhåpentligvis reise og konkretisere en del sentrale problemstillinger som kan være aktuelle å diskutere i temamøter. Det legges opp til at kommunestyret skal ha temadager om samfunnsdelen

Administrasjonen legger opp til minimum et møte som er åpent for alle, men der det blir sendt spesiell invitasjon til råd, lag og organisasjoner i Etnedal kommune. Til invitasjonen skal det følge ca. 5 spørsmål/utfordringer som leder i rådet/laget/organisasjonen må ha diskutert med andre i forkant. Det er naturlig å holde et åpent møte etter at høringsfristen for oppstartsvarselet er ute og kommunestyret har hatt temadag om samfunnsdelen. Tema og drøftinger videre baseres på innspillene herfra.

Det som p.t. vurderes om aktuelle temaer på et åpent møte er:

- Barn og unge sine oppvekstvilkår, herunder skole, barnehage, fritidstilbud
- Helsetilbud, forebyggende helsearbeid, pleie og omsorg
- Natur og miljø, herunder arealbruk/-forvaltning, universell utforming, infrastruktur
- Kultur- og idrettstilbud
- Næringsutvikling

Det kan også settes ned arbeidsgrupper som jobber med ulike tema. Kommunestyret må ta stilling til omfang og form på politisk engasjement i planprosessen.

7.0 Framdriftsplan

7.1 Planprogram

26.02.2015	Behandling av forslag til planprogram i kommunestyret Utlekking til offentlig ettersyn
Mars 2015 – ultimo april 2015	Offentlig ettersyn
28.05.2015	Behandling/vedtak planprogram i kommunestyret

7.2 Kommuneplanens samfunnsdel

Mars 2015	Varsel om oppstart av planarbeidet - felles med offentlig ettersyn av planprogram
Primo juni 2015 (dialogseminar)	Temadag i kommunestyret
Juni/Sept. 15	Arbeid med 1. utkast inkludert åpne møter internt/eksternt
24.09.15	Temadag i kommunestyret med utlegging til offentlig ettersyn
Okt. 2015 – medio nov. 2015	Offentlig ettersyn
15.11. – 30.11.2015	Bearbeiding av plan / saksbehandling merknader
15.12.2015	Godkjenning av plan i kommunestyret